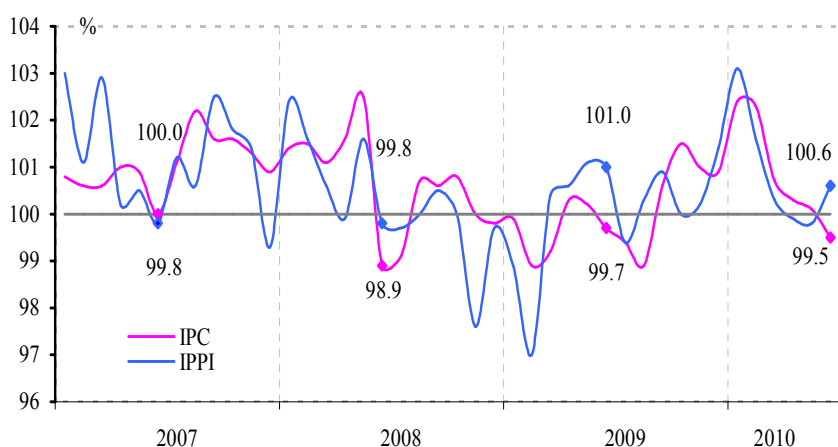

BULETIN LUNAR nr. 6* 2010
Iunie
Nivelul inflației

În luna iunie 2010 prețurile de consum au scăzut față de luna mai 2010 cu 0.5 la sută, inclusiv la produsele alimentare cu 2.5 la sută, la mărfurile nealimentare prețurile au rămas la nivelul celor din luna mai, în timp ce la serviciile prestate populației prețurile au crescut cu 1.3 la sută (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)

La **produsele alimentare** cele mai mari reduceri de prețuri în comparație cu luna precedentă au fost înregistrate la cartofi – cu 24.9 la sută; legume proaspete – cu 18.4 la sută; lapte și produse lactate – cu 1.1 la sută; carne, preparate și conserve din carne – cu 0.8 la sută; orez – cu 0.7 la sută; băuturi nealcoolice – cu 0.4 la sută.

Creșteri de prețuri au fost înregistrate la fructe proaspete – cu 4.1 la sută; la ulei vegetal – cu 1.2 la sută; la ouă dietetice – cu 1.1 la sută; la unt – cu 1.0 la sută; la băuturi alcoolice – cu 0.8 la sută; la zahăr – cu 0.6 la sută.

În categoria **mărfurilor nealimentare** scăderi de prețuri au fost înregistrate la carburanții pentru autoturisme – cu 1.3 la sută, medicamente – cu 0.5 la sută. Totodată, la articolele de tutun prețurile au crescut cu 1.6 la sută.

În grupul **serviciilor prestate populației** majorări de prețuri au fost înregistrate la serviciile turistice peste hotarele țării – cu 3.5 la sută; la serviciile comunal – locative – cu 2.9 la sută (inclusiv aprovizionarea cu gaze naturale – cu 7.9 la sută, încălzirea centrală – cu 5.9 la sută); la serviciile transportului feroviar internațional – cu 0.7 la sută; alimentația publică – cu 0.4 la sută. În același timp, prețurile au scăzut la serviciile transportului aerian cu 1.0 la sută.

Nivelul inflației în luna iunie 2010 față de luna iunie 2009 a constituit 7.8 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 5.3 la sută, la mărfurile nealimentare – 7.9 la sută și la serviciile prestate populației – 10.1 la sută.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor IPC, %

	mai 2010/ aprilie 2010		iunie 2010/ mai 2010	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	0.1	100%	-0.5	100%
Produse alimentare	-0.3	-300.0	-0.9	180.0
Mărfuri nealimentare	0.1	100.0	0.0	0.0
Servicii cu plată	0.3	300.0	0.4	-80.0

Sursa: BNS și BNM

De la începutul anului 2010 prețurile de consum au crescut cu 5.4 la sută, inclusiv la produsele alimentare – cu 3.4 la sută, mărfurile nealimentare – cu 4.6 la sută și la serviciile prestate populației – cu 9.0 la sută.

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

În luna iunie 2010 **prețurile producției industriale** au crescut față de luna mai 2010 cu 0.6 la sută. Cele mai mari creșteri au fost consemnate în următoarele activități: fabricarea de cacao, ciocolată și produse zaharoase de cofetărie – cu 6.7 la sută; fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon – cu 5.6 la sută; fabricarea de mașini și echipamente – cu 2.2 la sută; fabricarea băuturilor alcoolice distilate, edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative – cu câte 1.8 la sută fiecare; fabricarea de articole de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor – cu 1.5 la sută; producția altor produse din minerale nemetalifere – cu 1.0 la sută.

Totodată, reduceri ale prețurilor au fost înregistrate în activitățile: prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn – cu 7.3 la sută; fabricarea zahărului – cu 4.7 la sută; industria metalurgică – cu 4.0 la sută; fabricarea produselor de tutun – cu 2.0 la sută; producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice și producția de ceasuri – cu 1.4 la sută.

Prețurile la energia electrică și termică, gaze și apă au crescut în luna iunie 2010 față de luna mai a anului curent cu 1.3 la sută, în timp ce în industria extractivă prețurile au scăzut cu 0.5 la sută.

Prețurile producției industriale în luna iunie 2010 s-au majorat cu 7.7 la sută față de luna iunie 2009, inclusiv în industria prelucrătoare – cu 5.6 la sută, energia electrică și termică, gaze și apă – cu 18.6 la sută, în industria extractivă – cu 2.3 la sută.

Indicele prețurilor producției industriale destinate pieței interne în luna iunie 2010 s-a majorat cu 6.8 la sută față de luna decembrie 2009.

Instrumentele politicii monetare

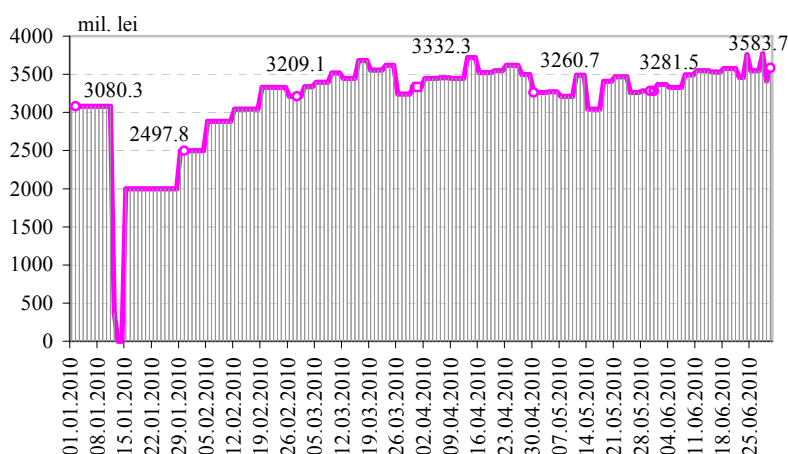
Pe parcursul lunii iunie Banca Națională a Moldovei a sterilizat excesul de lichiditate prin emiterea certificatelor BNM (CBN). Suplinirea resurselor băncilor a fost efectuată de către BNM prin intermediul liniilor de credit deschise anterior băncilor pentru creditarea sectorului real al economiei. Concomitent, săptămânal au fost anunțate licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat (VMS) la rata fixă a dobânzii (rata de bază a BNM).

Operațiuni de sterilizare

În perioada de referință Banca Națională a Moldovei a continuat să efectueze licitații de plasare a CBN cu scadența de 7 zile la rata maximă a dobânzii echivalentă cu rata de bază a BNM, care s-a menținut în această perioadă la nivelul de 7.0 la sută anual. Ofertele băncilor au fost acceptate integral.

În luna iunie soldul operațiunilor de sterilizare s-a menținut în permanență peste nivelul de 3.0 miliarde lei, înregistrând la finele lunii 3583.7 mil. lei (graficul nr. 2). Soldul mediu al CBN în circulație a constituit 3502.1 mil. lei, comparativ cu 3292.6 mil. lei înregistrat în luna mai.

Graficul nr. 2. Soldul operațiunilor de sterilizare ale BNM

Activitatea de creditare

În baza contractelor de credit dintre Banca Națională a Moldovei și băncile licențiate, încheiate în lunile mai-august 2009 și în luna aprilie 2010, conform cărora băncilor li s-au deschis linii de credit pentru creditarea agenților economici din sectorul real al economiei, în luna iunie curent Banca Națională a Moldovei a acordat băncilor credite în sumă de 42.2 mil. lei.

Pe parcursul lunii de referință suma creditelor rambursate de bănci a constituit 29.8 mil. lei, inclusiv din creditele acordate băncilor pentru creditarea sectorului real al economiei – 26.1 mil. lei, pentru protejarea integrității sistemului bancar – 3.5 mil. lei și din creditele acordate pentru construcția CCL (cooperative de construcție a locuințelor) – 0.2 mil. lei.

La 30 iunie 2010 datoria creditoare a băncilor licențiate față de Banca Națională a Moldovei a constituit 1141.6 mil. lei, fiind reprezentată prin creditele acordate băncilor pentru completarea lichidităților – 100.0 mil. lei, pentru protejarea integrității sistemului bancar – 537.3 mil. lei, pentru creditarea sectorului real al economiei – 484.1 mil. lei și pentru creditarea cooperativelor de construcție a locuințelor (credite acordate în anii precedenți) – 20.2 mil. lei.

La 30 iunie 2010, comparativ cu finele lunii precedente, soldul creditelor acordate băncilor s-a majorat cu 12.5 mil. lei, sau cu 1.1 la sută.

Operațiuni REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat

În luna iunie, conform graficului plasat pe pagina-web oficială, BNM a anunțat săptămânal operațiuni de vârsare a lichidităților pe termen de 7 zile – licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat cu rata de 7.0 la sută anual (rata de bază a BNM). Cereri din partea băncilor n-au fost înregistrate.

Facilități permanente

Menținerea caracterului prudent al politicii monetare a determinat sporirea rolului operațiunilor de piață (vânzarea certificatelor BNM) în absorbirea excedentului de lichiditate de pe piața monetară. În aceste condiții, în luna iunie 2010 băncile au recurs la facilitatea de depozit overnight mai puțin comparativ cu luna precedentă.

Soldul mediu zilnic al depozitelor overnight în perioada de referință a constituit 393.0 mil. lei, în scădere cu 35.0 mil. lei, sau cu 8.2 la sută față de luna precedentă. Băncile au depus la BNM depozite overnight în sume ce au variat zilnic între 83.0 și 870.0 mil. lei, volumul total al depozitelor plasate fiind de 8467.5 mil. lei.

În luna iunie 2010 facilitatea de creditare nu a fost solicitată.

Rezervele obligatorii

Rezervele obligatorii în MDL aferente perioadei de urmărire a mijloacelor atrase 6 – 20 iunie 2010, menținute de bănci în perioada 21 iunie – 5 iulie 2010, s-au cifrat la 1176.0 mil. lei, în creștere cu 43.6 mil. lei, sau cu 3.9 la sută față de perioada de urmărire 6 – 20 mai 2010, menținute de către bănci în perioada 21 mai 2010 – 5 iunie 2010.

Rezervele obligatorii în VLC la 30 iunie 2010 au constituit 42.1 mil. USD și 48.7 mil. EUR, în creștere cu 0.5 mil. USD și cu 0.7 mil. EUR respectiv, față de finele lunii precedente. Majorarea rezervelor obligatorii s-a datorat evoluției pozitive atât a mijloacelor atrase de către bănci în lei moldovenești și în valută neconvertibilă, cât și a mijloacelor atrase în valută liber convertibilă.

Ratele dobânzilor

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, luând în considerație evoluția indicatorilor monetari și macroeconomici, inclusiv a nivelului inflației, în ședința din 24 iunie 2010 a hotărât de a menține (a patra lună consecutiv) ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM la nivelul stabilit în ședința din 25 martie 2010:

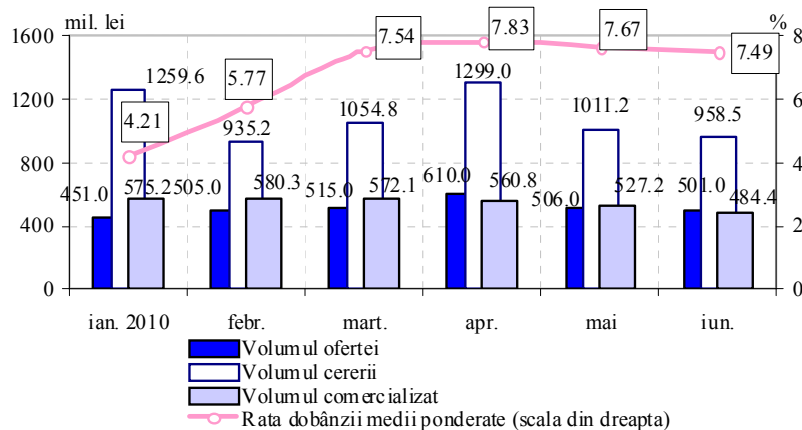
- ***rata de bază*** aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt – 7.0 la sută anual;
- rata la creditele overnight – 10.0 la sută anual;
- rata la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei – 4.0 la sută anual.

Rata de bază la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) – 7.0 la sută anual.

Pietele financiare

Pe parcursul lunii iunie 2010 Ministerul Finanțelor a redus oferta săptămânală de valori mobiliare de stat la

Graficul nr. 3. Totalul licitațiilor de comercializare a VMS pe piața primară

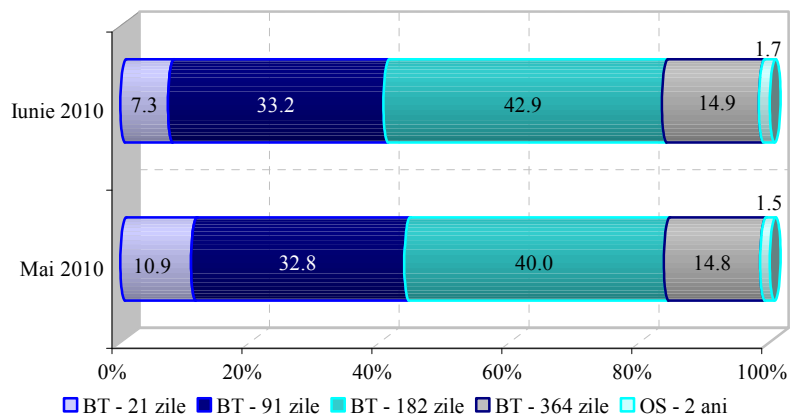

licitațiile pe piața primară, structura pe scadențe păstrându-se ca și în lunile precedente. Volumul total de VMS oferit la licitații în luna iunie a constituit 501.0 mil. lei.

Cererea băncilor s-a redus cu 52.7 mil. lei față de luna precedentă, înregistrând 958.5 mil. lei.

Totodată, Ministerul Finanțelor nu a acceptat majorări de rate ale dobânzilor, vânzând VMS în volume sub oferta anunțată. Valoarea titlurilor de stat puse în circulație s-a cifrat la 484.4 mil. lei, fiind reprezentată în proporție de 76.1 la sută de titluri cu maturitatea de 3 și 6 luni (graficul nr. 3).

Graficul nr. 4. Structura VMS comercializate pe piața primară, %

Volumul VMS procurate de către investitorii nebancari a scăzut cu 8.9 mil. lei, cifrându-se la 34.5 mil. lei.

Termenul mediu ponderat de circulație al VMS emise în luna iunie a crescut cu 8 zile, până la 175 zile, ca urmare a reducerii ponderii titlurilor cu scadența de 21 zile și majorarea celor cu scadența de 182 zile (graficul nr. 4).

Rata medie ponderată nominală la bonurile de trezorerie (BT) plasate pe piața primară în perioada de referință a scăzut de la 7.67 la sută anual în luna mai până la 7.49 la sută anual în luna iunie 2010.

Tabelul nr. 2. Ratele medii ponderate nominale și efective ale dobânzii la valorile mobiliare de stat, %

		BT 21 zile	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 364 zile	OS 2 ani
Mai 2010	Rata nominală	6.86	7.05	8.04	8.78	-
	Rata efectivă	7.08	7.24	8.20	8.78	9.10
Iunie 2010	Rata nominală	6.95	7.04	7.64	8.35	-
	Rata efectivă	7.19	7.23	7.78	8.36	8.65

Datoria Guvernului Republicii Moldova contractată de la Banca Națională a Moldovei

Portofoliul de valori mobiliare de stat al BNM

La 30 iunie 2010 datoria statului față de Banca Națională a Moldovei sub formă de valori mobiliare de stat în portofoliul BNM nu s-a modificat comparativ cu luna anterioară, constituind 2213.4 mil. lei (la prețul de cumpărare).

Valorile mobiliare de stat obținute în portofoliul propriu al BNM, ca rezultat al reemisiunilor efectuate în luna iunie, au avut scadența de 91 zile. Ratele dobânzilor la titlurile emise s-au cifrat la 7.06 și 7.02 la sută anual. Rata medie ponderată a dobânzii la VMS deținute în portofoliu la 30 iunie 2010 a înregistrat nivelul

de 7.03 la sută anual, cu 0.15 puncte procentuale în creștere față de nivelul consemnat la finele lunii mai 2010.

Depozite plasate la Banca Națională a Moldovei

La 30 iunie 2010 soldul depozitelor plasate de către Ministerul Finanțelor la BNM a totalizat 216.0 mil. lei.

În luna iunie Ministerul Finanțelor a plasat la BNM depozite în sumă de 150.0 mil. lei. Suma depozitelor ajunse la scadență și restituite în luna de referință a constituit 1.0 mil. lei.

Rata medie ponderată la depozitele în sold la 30 iunie 2010 a alcătuit 10.66 la sută anual, în descreștere cu 2.46 puncte procentuale față de finele lunii precedente.

Termenul mediu la depozitele în sold a constituit 202 zile, în diminuare cu 99 zile comparativ cu finele lunii mai.

Activitatea băncilor pe piața monetară

Piața interbancară a creditelor/depozitelor. Excesul sporit de lichiditate din sistemul bancar, urmărit și în luna iunie 2010, a determinat starea de pasivitate pe piața interbancară, volumul tranzacțiilor însumând 81.5 mil. lei, fiind în scădere cu 4.3 mil. lei, sau cu 5.0 la sută față de luna precedentă.

În luna de referință operațiunile de credite și depozite au constituit în continuare cota majoritară – 78.8 la sută din volumul total al tranzacțiilor pieței interbancare. Volumul acestor tranzacții a însumat 64.2 mil. lei, în scădere cu 12.5 mil. lei, sau cu 16.3 la sută comparativ cu luna mai 2010. Rata medie a dobânzii la operațiunile de credite și depozite a constituit 6.57 la sută anual, termenul mediu ponderat fiind de 22 zile.

Piața secundară a valorilor mobiliare de stat. În luna de referință pe piața secundară a VMS a fost consemnată o înviorare semnificativă comparativ cu luna anterioară. Volumul total al tranzacțiilor de vânzare-cumpărare cu VMS pe piața secundară a crescut cu 13.2 mil. lei față de luna anterioară, însumând 17.3 mil. lei, din care 86.7 la sută le revin tranzacțiilor de tip bancă-client.

Rata nominală medie ponderată a dobânzii la VMS tranzacționate pe piața secundară în luna gestionară a constituit 7.07 la sută, în descreștere cu 0.08 puncte procentuale față de luna precedentă, în condițiile micșorării termenului mediu ponderat până la scadență de la 107 până la 98 zile.

Operațiuni de vânzare-cumpărare a certificatelor BNM și operațiuni REPO n-au fost înregistrate.

Ecranul ***coridorului ratelor de dobândă.*** În luna iunie 2010 rata medie a dobânzii pe piața interbancară a creditelor/depozitelor a crescut cu 1.89 puncte procentuale, până la nivelul de 6.57 la sută anual. În același timp, randamentul mediu la titlurile de stat cu scadența de 91 zile a rămas la același nivel, înregistrând 7.04 la sută anual.

Pe parcursul lunii iunie 2010 cotațiile de referință ***CHIBOR*** de o săptămână (1W) au înregistrat fluctuații neînsemnate, stabilindu-se la finele perioadei la nivelul de 6.94 la sută. Ratele de referință pe piața interbancară la sfârșitul lunii de referință au înregistrat următoarele valori: rata de referință CHIBID (1W) – 3.78 la sută anual și CHIBOR (1W) – 6.94 la sută anual.

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie¹ s-a majorat cu 513.0 mil. lei (2.1 la sută) față de finele lunii mai 2010, constituind 24903.0 mil. lei la sfârșitul lunii iunie 2010. Această evoluție s-a datorat creșterii soldului creditelor acordate în moneda națională cu 262.3 mil. lei (1.9 la sută), precum și a soldului creditelor în valută străină (exprimate în MDL) – cu 250.7 mil. lei (2.4 la sută).

¹ Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului.

Majorarea **soldului creditelor în MDL** s-a produs ca urmare a creșterii soldurilor creditelor acordate sectorului privat cu 164.0 mil. lei (1.9 la sută), persoanelor fizice – cu 59.0 mil. lei (1.5 la sută), altor organizații care practică unele operațiuni financiare – cu 27.3 mil. lei (2.5 la sută), precum și a soldului creditelor acordate întreprinderilor de stat – cu 12.0 mil. lei (4.0 la sută).

Tabelul nr. 3. Indicatorii pieței creditelor (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Credite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	23884.1	13202.3	10681.8	1777.2	964.8	18.63	812.4	10.58
Ianuarie 2010	23648.1	13171.2	10476.9	938.6	560.9	17.03	377.7	10.67
Februarie	23614.9	13147.0	10467.9	1189.4	619.2	17.78	570.2	10.37
Martie	23740.4	13445.0	10295.4	2191.9	1167.6	17.25	1024.3	10.21
Aprilie	23849.4	13592.8	10256.6	1889.2	1039.4	16.85	849.8	10.29
Mai	24390.0	13921.3	10468.7	2023.4	946.4	16.81	1077.0	10.15
Iunie	24903.0	14183.6	10719.4	2247.7	1149.3	16.46	1098.4	10.49

Soldul creditelor în valută străină a înregistrat o majorare determinată de creșterea soldurilor creditelor acordate sectorului privat cu 268.3 mil. lei (3.1 la sută) și întreprinderilor de stat – cu 20.7 mil. lei (17.7 la sută), în timp ce soldurile creditelor acordate persoanelor fizice și altor organizații care practică unele operațiuni financiare s-au

reduc cu 28.2 mil. lei (3.4 la sută) și, respectiv, cu 10.1 mil. lei (1.2 la sută).

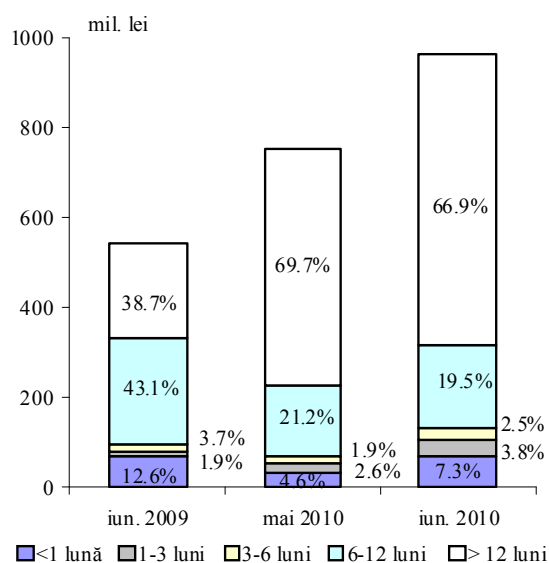
Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 834.8 mil. USD, majorându-se cu 19.1 mil. USD (2.3 la sută) față de luna mai 2010.

Volumul creditelor acordate în MDL în luna iunie 2010 a constituit 1149.3 mil. lei, majorându-se cu 202.9 mil. lei, sau cu 21.4 la sută față de luna precedentă.

Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice din volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 83.8 la sută.

Cele mai solicitate de către persoanele juridice au fost creditele cu termene peste 12 luni, fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 16.00 la sută în volum de 643.9 mil. lei. Ponderea acestora în volumul total al

Graficul nr. 5. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci

creditelor în moneda națională acordate persoanelor juridice a constituit 66.9 la sută, fiind în scădere cu 2.8 puncte procentuale față de luna mai 2010. În același timp, ponderea creditelor cu termene de până la 1 lună a crescut cu 2.7 puncte procentuale, până la nivelul de 7.3 la sută din total, volumul acestora majorându-se cu 35.6 mil. lei (graficul nr. 5).

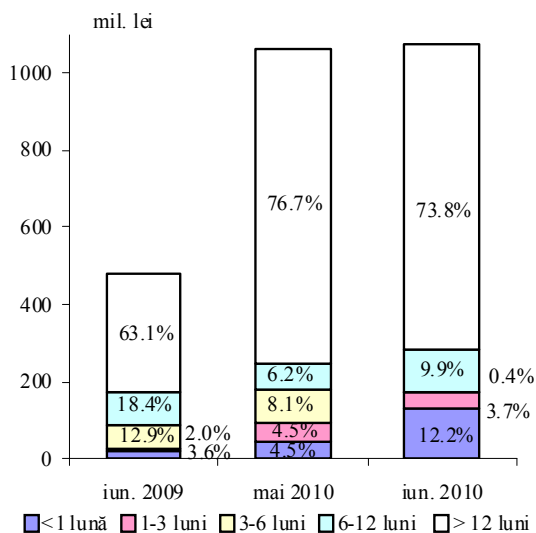
În luna iunie 2010 **rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională** s-a micșorat cu 0.35 puncte procentuale, până la nivelul de 16.46 la sută, ca rezultat al scăderii ratei medii la creditele acordate persoanelor juridice cu 0.29 puncte procentuale, până la nivelul de 15.87 la sută, în timp ce rata medie la creditele acordate persoanelor fizice a crescut cu 0.09 puncte procentuale, până la nivelul de 19.48 la sută.

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 1073.3 mil. lei (echivalentul a 83.2 mil. USD), diminuându-se cu 0.5 mil. USD față de luna mai 2010. În componența acestora, creditele cu termene peste 12 luni au rămas preponderente (73.8 la sută din total,

diminuându-se cu 2.9 puncte procentuale față de nivelul lunii mai 2010), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 10.18 la sută (graficul nr. 6). Totodată, o tendință de creștere mai accentuată au manifestat creditele acordate cu termene de până la 1 lună, a căror pondere s-a majorat cu 7.7 puncte procentuale, în

defavoarea creditelor acordate cu termene de la 3 până la 6 luni, care s-au redus până la nivelul de 0.4 la sută din total.

Graficul nr. 6. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice a crescut cu 0.33 puncte procentuale față de luna precedentă, constituind 10.38 la sută în luna iunie 2010.

La finele lunii iunie 2010 **soldul depozitelor** în sistemul bancar a însumat 24138.0 mil. lei, majorându-se cu 63.9 mil. lei (0.3 la sută) față de luna precedentă, ca rezultat al creșterii soldului depozitelor în moneda națională cu 164.9 mil. lei (1.3 la sută), în timp ce soldul depozitelor în valută străină a scăzut cu 101.0 mil. lei (0.9 la sută).

Soldul depozitelor la vedere a constituit 7275.7 mil. lei, majorându-se cu 339.5 mil. lei față de luna mai 2010 și reprezentând 30.1 la sută din soldul total al depozitelor.

Soldul depozitelor la termen a însumat 16862.3 mil. lei, diminuându-se cu 275.6 mil. lei (1.6 la sută).

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 8303.9 mil. lei la sfârșitul lunii iunie 2010, reducându-se cu 78.6 mil. lei (0.9 la sută) față de luna precedentă, ca urmare a descreșterii soldului depunerilor în MDL ale agenților economici cu 98.3 mil. lei (7.5 la sută), în timp ce soldul depozitelor persoanelor fizice s-a majorat cu 19.7 mil. lei (0.3 la sută).

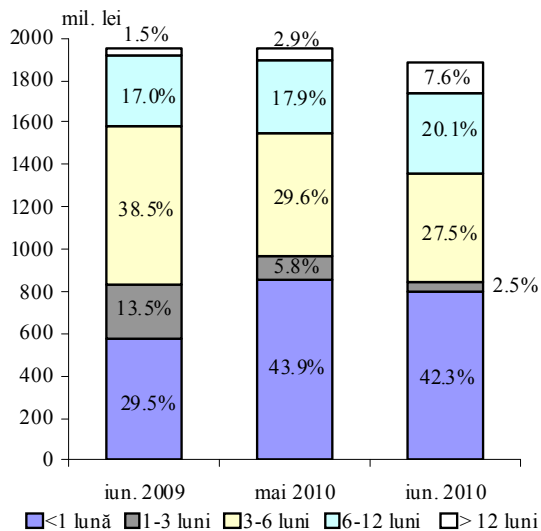
Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a redus cu 197.0 mil. lei (2.3 la sută), constituind

Tabelul nr. 4. Indicatorii pieței depozitelor la termen (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	16676.9	7733.9	8943.0	3695.5	1855.3	9.79	1840.2	3.81
Ianuarie 2010	16771.2	7840.4	8930.8	2862.0	1480.0	9.70	1382.0	3.59
Februarie	17329.4	8059.1	9270.3	3220.5	1537.4	8.45	1683.1	3.63
Martie	17243.9	8046.8	9197.1	3016.7	1388.5	9.11	1628.2	3.37
Aprilie	17335.2	8308.9	9026.3	2611.4	1346.7	8.31	1264.7	3.37
Mai	17137.9	8382.5	8755.4	3193.6	1952.7	6.45	1240.9	3.32
Iunie	16862.3	8303.9	8558.4	3231.2	1884.0	6.65	1347.2	3.32

8558.4 mil. lei.

Graficul nr. 7. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

Volumul depozitelor atrase la termen în MDL în luna iunie 2010 a constituit 1884.0 mil. lei, fiind cu 68.7 mil. lei inferior celui din luna mai 2010. Această diminuare a fost cauzată de descreșterea volumului depozitelor atrase de la persoanele juridice cu 112.3 mil. lei (10.8 la sută), în timp ce depozitele atrase de la persoanele fizice s-au majorat cu 43.6 mil. lei (4.8 la sută).

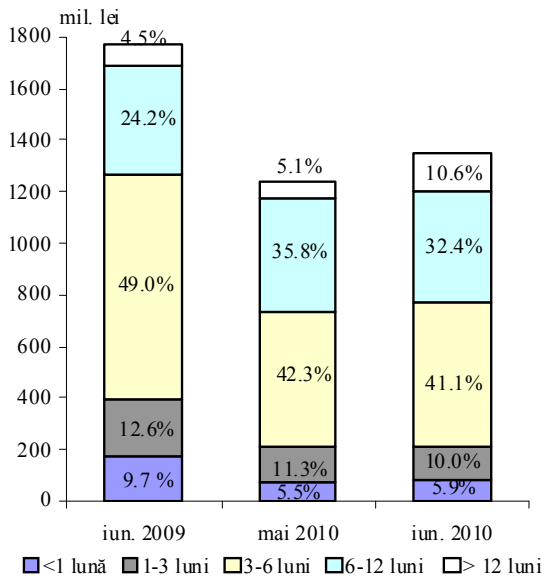
Ponderea depozitelor atrase la termen în moneda națională ale persoanelor fizice s-a majorat de la 46.5 la sută în luna mai 2010 până la 50.5 la sută din volumul total al depozitelor la termen în moneda națională atrase pe parcursul lunii de raportare.

În luna iunie 2010 depunerile cu termene de până la 1 lună au constituit 42.3 la sută din total (în descreștere cu 1.6 puncte procentuale), deținând ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională. În același

timp, ponderea depunerilor cu termene peste 12 luni s-a majorat cu 4.7 puncte procentuale, constituind 7.6 la sută din totalul depozitelor atrase (graficul nr. 7).

Rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL a crescut pe parcursul lunii iunie 2010 cu 0.20 puncte procentuale, constituind 6.65 la sută anual (4.35 la sută – pentru persoanele juridice și 8.89 la sută – pentru persoanele fizice, în comparație cu 4.16 și 9.09 la sută, respectiv, în luna mai 2010).

Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

În perioada de gestiune volumul atras al **depozitelor la termen în valută străină** a constituit 1347.2 mil. lei (echivalentul a 104.5 mil. USD), majorându-se cu 106.3 mil. lei (8.6 la sută) din contul creșterii depunerilor persoanelor fizice cu 57.9 mil. lei, sau cu 5.1 la sută și a depozitelor persoanelor juridice – cu 48.4 mil. lei, sau cu 45.4 la sută.

În luna iunie 2010 s-a consemnat majorarea ponderii depunerilor cu termene peste 12 luni (cu 5.5 puncte procentuale, până la nivelul de 10.6 la sută din total), odată cu diminuarea mai accentuată (cu 3.4 puncte procentuale față de luna mai 2010) a ponderii depunerilor cu termene de la 6 până la 12 luni, care au alcătuit 32.4 la sută din total (graficul nr. 8).

În perioada de raportare **rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină** s-a situat la nivelul de 3.32 la sută (4.24 la sută pentru persoanele juridice și 3.20 la sută pentru persoanele fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

Baza monetară² s-a diminuat în luna iunie 2010 cu 2.9 la sută (311.1 mil. lei), până la 10470.6 mil. lei. Reducerea bazei monetare a fost determinată de diminuarea activelor interne nete cu 331.7 mil. lei (6.3 la sută) ca rezultat al diminuării creditului intern cu 289.5 mil. lei, sau cu 6.6 la sută (inclusiv a cererilor de plăți ale Băncii Naționale a Moldovei față de bănci – cu 576.9 mil. lei mil. lei, precum și de creșterea cererilor de plăți față de Guvern cu 287.4 mil. lei).

Banii în circulație³ s-au majorat de la 8484.1 mil. lei în luna mai 2010 până la 8812.7 mil. lei în luna iunie 2010.

În structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a majorat de la 78.7 la sută în luna mai 2010 până la 84.2 la sută în luna iunie 2010. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a micșorat de la 21.3 până la 15.8 la sută, respectiv.

Masa monetară M2⁴ pe parcursul perioadei de referință s-a majorat cu 492.8 mil. lei, sau cu 2.3 la sută, până la 21802.2 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3⁵** a crescut cu 391.8 mil. lei, sau cu 1.2 la sută și a constituit 32951.1 mil. lei la sfârșitul lunii iunie 2010 (tabelul nr. 5).

Majorarea indicatorului M2 a fost determinată de creșterea soldului numerarului în circulație cu 328.6 mil. lei (3.9 la sută) și a soldului depozitelor în moneda națională – cu 164.9 mil. lei (1.3 la sută). Totodată, soldul instrumentelor monetare s-a redus cu 0.7 mil. lei. Depozitele în valută străină (recalculate în lei) s-au

² Baza monetară include banii în circulație (în afara sistemului bancar), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

³ Banii în circulație M0 reprezintă banii în numerar emiși în circulație de către Banca Națională a Moldovei, cu excepția numerarului în casele băncilor și în casa Băncii Naționale a Moldovei.

⁴ Masa monetară M2 include banii în circulație (M0), depozitele în lei moldovenești și instrumentele pieței monetare.

⁵ Masa monetară M3 include masa monetară M2 și depozitele în valută străină ale rezidenților exprimate în lei moldovenești.

micșorat cu 101.0 mil. lei (0.9 la sută). Exprimate în USD, acestea au constituit 868.3 mil. USD, fiind cu 8.3 mil. USD inferioare nivelului lunii precedente. Ponderea depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare (M3) s-a redus de la 34.6 la sută în luna mai 2010 până la 33.8 la sută în luna iunie 2010.

Activele externe nete convertibile ale sistemului bancar s-au micșorat cu 22.7 mil. USD, totalizând 1214.1 mil. USD. În componența acestora rezervele internaționale nete ale BNM au crescut cu 1.0 mil. USD, iar activele externe nete convertibile ale băncilor s-au redus cu 23.7 mil. USD.

Tabelul nr. 5. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

	Dec. 2009	Ponderea %	Mai 2010	Ponderea %	Iun. 2010	Ponderea %	Creșterea %
MASA MONETARĂ (M3)	32684.37	100.0	32559.37	100.0	32951.13	100.0	1.2
MASA MONETARĂ (M2)	20942.03	64.1	21309.40	65.4	21802.23	66.2	2.3
BANI ÎN CIRCULAȚIE	8848.98	27.1	8484.12	26.1	8812.73	26.8	3.9
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	4357.80	13.3	4441.59	13.6	4685.11	14.2	5.5
- ale persoanelor juridice	3069.52	9.4	3272.96	10.0	3369.00	10.2	2.9
- ale persoanelor fizice	1288.28	3.9	1168.63	3.6	1316.11	4.0	12.6
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	7733.91	23.7	8382.49	25.7	8303.91	25.2	-0.9
- ale persoanelor juridice	1302.63	4.0	1305.83	4.0	1207.50	3.7	-7.5
- ale persoanelor fizice	6431.28	19.7	7076.66	21.7	7096.41	21.5	0.3
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	11742.34	35.9	11249.97	34.6	11148.91	33.8	-0.9
- ale persoanelor juridice	2852.00	8.7	2741.23	8.4	2610.08	7.9	-4.8
- ale persoanelor fizice	8890.34	27.2	8508.74	26.2	8538.83	25.9	0.4
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	1.34	0.0	1.20	0.0	0.47	0.0	-60.8

Activele externe ale sistemului bancar în luna iunie 2010 au însumat 1763.9 mil. USD, micșorându-se cu 19.4 mil. USD față de luna precedentă. **Rezervele externe ale BNM** s-au redus cu 0.3 mil. USD, până la nivelul de 1421.8 mil. USD. Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 549.8 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 170.5 mil. USD⁶.

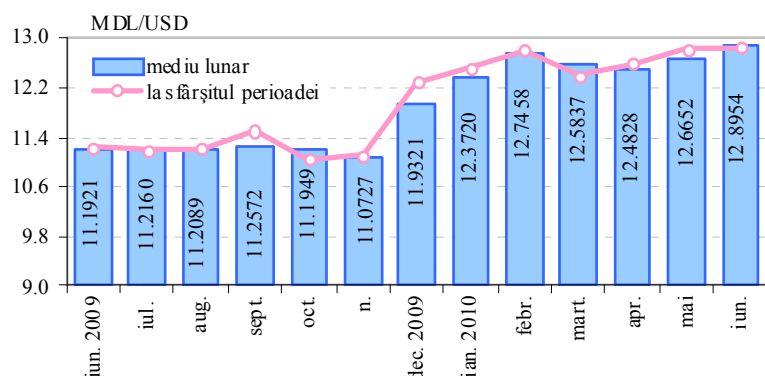
Activele interne nete

ale sistemului bancar s-au majorat cu 713.3 mil. lei (4.2 la sută). În luna iunie 2010 cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar au crescut cu 136.9 mil. lei (19.1 la sută).

Piața valutară

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA s-a depreciat de la 12.6652 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna mai 2010 până la 12.8954 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna iunie 2010 (graficul nr. 9).

Graficul nr. 9. Cursul de schimb MDL/USD

La începutul lunii analizate **cursul oficial** al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA a avut un trend de depreciere, iar începând cu 7 iunie 2010 (12.9389 pentru un dolar SUA) și până la sfârșitul lunii s-a înregistrat o apreciere lentă. Astfel, la sfârșitul lunii cursul oficial a constituit 12.8402 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu euro s-a apreciat de la 15.9899 lei moldovenești pentru 1 euro în luna mai 2010 până la 15.7570 lei

⁶ inclusiv dobânda calculată

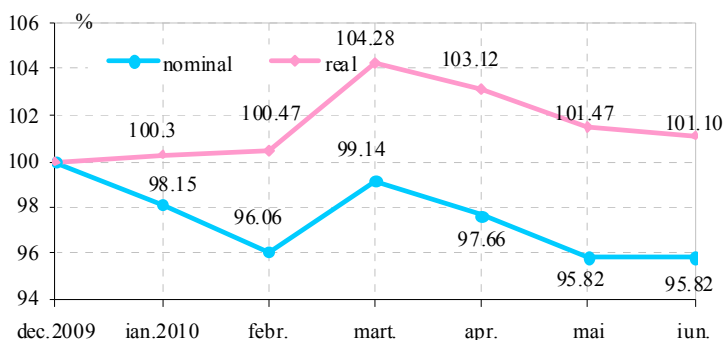
moldovenești pentru 1 euro în luna iunie 2010. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu euro a fost de 15.8367 MDL pentru 1 euro, iar la sfârșitul lunii – 15.6515 lei moldovenești pentru 1 euro.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4174 lei pentru 1 rublă rusească în luna mai 2010 până la 0.4129 lei pentru 1 rublă rusească în luna iunie 2010. La începutul lunii gestionare cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească a constituit 0.4174 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.4106 lei pentru 1 rublă rusească.

Cursurile de schimb al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA, euro și rubla rusească la casele de schimb valutar au reflectat aceeași tendință ca și cursul oficial al monedei naționale în raport cu aceste valute.

La finele lunii iunie 2010 în comparație cu finele lunii decembrie 2009 leul moldovenesc s-a depreciat față de dolarul SUA în termeni nominali cu 4.18 la sută (cotare indirectă⁷), iar în termeni reali s-a apreciat cu 1.1 la sută (fiind direct proporțională nivelului inflației din Republica Moldova și invers proporțională nivelului inflației din SUA) (graficul nr. 10).

Graficul nr. 10. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec. 2009 = 100%)

Volumul total de dolari SUA tranzacționați pe piața interbancară de către bănci în luna iunie 2010 a constituit echivalentul a 47.74 mil. dolari SUA, în scădere cu 2.2 mil. dolari SUA față de luna precedentă (în luna mai 2010 acest indicator s-a cifrat la 49.94 mil. dolari SUA). Pe parcursul lunii de referință rulajul tranzacțiilor de vânzare efectuate de către Banca Națională a Moldovei pe piața interbancară a constituit 0.31 mil. dolari SUA, scăzând cu 6.64 mil. dolari SUA față de luna precedentă.

Rulajul total al tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra MDL a principalelor valute străine efectuate în luna iunie 2010 pe piața valutară internă a constituit echivalentul a 729.4 mil. dolari SUA, majorându-se cu 6.8 la sută comparativ cu luna precedentă (echivalentul a 682.9 mil. dolari SUA). Cumpărările contra MDL ale principalelor valute străine pe piața valutară internă au constituit echivalentul a 356.0 mil. dolari SUA și vânzările – echivalentul a 373.4 mil. dolari SUA. Comparativ cu luna precedentă, în luna iunie 2010 cumpărările și vânzările s-au majorat cu 6.4 și 7.2 la sută, respectiv.

Din rulajul total, tranzacțiile în dolari SUA au constituit 51.0 la sută, în euro – 44.0 la sută, în ruble rusești – 4.3 la sută, în lei românești – 0.3 la sută și în hrivne ucrainene – 0.4 la sută. Comparativ cu luna mai 2010, în luna de raportare ponderea rulajului în dolari SUA s-a majorat cu 2.3 puncte procentuale, iar ponderea rulajului în euro s-a micșorat cu 2.4 puncte procentuale.

La 30 iunie 2010 stocul datoriei aferente creditelor recepționate de la FMI a constituit 115.4 mil. DST⁸ (echivalentul a 170.2 mil. dolari SUA) și s-a diminuat cu 0.9 mil. DST comparativ cu sfârșitul lunii mai 2010.

Plățile planificate pentru luna iunie 2010 și efectuate în luna de referință de către BNM, în vederea achitării împrumuturilor acordate de către FMI, au constituit 0.93 mil. DST (1.38 mil. dolari SUA).

La 30 iunie 2010 stocul datoriei externe private supuse notificării la Banca Națională a Moldovei (inclusiv arieratele de dobândă) a constituit echivalentul a 1228.2⁹ mil. dolari SUA, diminuându-se cu 5.2 mil. dolari SUA în comparație cu stocul de la finele lunii mai 2010.

⁷ Dolari SUA pentru un leu moldovenesc

⁸ Drepturi Speciale de Tragere

⁹ Sursa DMFAS 5.3 la data de 13.07.2010